

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " — "
Egy hónapra 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábon petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetéseknél az arányos arányban jutnak fel. Helyes-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Kiss Albert beszéde.

a képviselőház apr. 8-ki ülésében, a vallás és közoktatásügyi tarcza költségvetése tárgyalása alkalmából.

T. képviselőház! A jelen alkalommal a tárgyalás alatt levő költségvetésnek részlete- sebb és hosszabb bírálatával nem foglalkozom; nem foglalkozom evvel több és különböző ok- ból. A t. miniszter urnak tegnapi nagyszabású beszédeben felsorolt és általános voná- sokban ismertetett reformjaira vonatkozólag csak annyit jelentek ki, hogy nekünk, az el- lenzék tagjainak, azon reformok kellő méltá- ságába csak akkor lesz majd módunk és alkalmunk kötelességünk szerint behatóan becsáj- kozni, mikor azon klatásba helyezett refor- mokról szóló törvényjavaslatok itt a ház asz- talán fognak feküdni és lehetővé lesz téve, hogy azon reformjavaslatokat úgy általános- ságban, mint a maguk részleteiben mérlegel- Hessük és megbírálhassuk. (Ugy van! a szélső- balon.)

Addig megnyugvásul szolgál nekünk, az ellenzék tagjainak a t. miniszter ur azon ki- jelentése, hogy kellő óvatossággal, nagy körül- tekintéssel fogja ezen reformjavaslatokat elő- készíteni, mert nem futólagos, nem átmeneti alkotásokat akar, hanem olyan alkotásokra törekszik, a melyek állandók legyenek és a melyek a mi nemzeti kultúránkat aként fej- lesztik, hogy ifjuságunkat képessé tegyék meg küzdeni azon nagy feladatokkal, — a mely feladatok a jövőben a mi ifjainkra várakozni fognak. Épp a tanügy téren igen nagy horderejű kijelentés ez és én ezen kijelentésben nagy megnyugvást találok, mert ha ideiglenes, folytonosan kísérletező rende- letek és törvényalkotások valamely téren kárt okozhatnak, úgy ép a közoktatásügyi tér az, ahol azt lehetőleg mindig kerülni kell. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Mert az örökös fol- tozás, az örökös újítás, az örökös rendelet és örökös kísérletezés, ha valamely tere- megbo- szulja magát, a gyakorlati élet bizonyítja, hogy leginkább a közoktatás téren boszolja meg. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Most tehát azon reformokkal szemben én csak azon kijelentésre szorítkozom; hogy mi e párt tagjai, hivatkozunk maradni a multban elfoglalt álláspontunkhoz s ha azok a reformok előkerülnek, azon reformok közül mindazokat, a melyeket mi jóknak, helyesek- nek és szükségességeknek fogunk találni, nem- csak ellenezni nem fogjuk, hanem egész erőnk- kel fogjuk támogatni azok megvalósítását. (Ugy van! Helyesítés a szélsőbaloldalon.)

A közoktatás téren ez volt ezen párt- nak politikai eljárása a multban; hiszem és megvagyok győződve, hogy így fog eljárni a jövőben is. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Ezen kötelességünk teljesítésében nem fog minket meggátolni még azon kijelentés sem, a melyet a mélyen t. miniszter ur tegnap tett, mely szerint a jelen kabinet elvül tűzte ki maga elé, hogy az államháztartás egyensu- lyát megzavaratni nem engedí. Államháztar- tásunk egyensúlyának megzavarását mi sem szeretnők, de úgy vagyunk meggyőződve, hogy egy államban, mely háztartásában évenként 500 millió frt bevétel és kiadás felett rendel- kezik, mulhatatlanul szükséges közoktatási reformok megvalósítására mindig van, mert kell pénznek lenni. (Igaz! Ugy van! a szél- sőbaloldalon.) mindig van és kell pénznek lenni azon egyensúly megzavarása és újabb

terhek behozatala nélkül. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

T. ház! Csak közös kiadást, a nem mindig jogos alapon nyugvó nyugdíjazásokat, a hadseregnek sokszor túlzó kívánalmait, vagy talán követeléseit kellő bátorok közzé, a kellő mértékre leszállítani és meggyőződésünk szerint közoktatási hasznos és szükséges re- formokra mindig lesz pénz államháztartá- sunkban.

Ha a nagy halak csak nagy vízben fej- lődnek, mi meg vagyunk győződve arról, hogy kicsinyes eszközökkel nagy alkotásokat még a közoktatási téren sem lehet elérni. Az a társadalom, az egyház, a község, a melyre hivatkozunk és a melyre hivatkozni kell, a mai körülmények közt már alig járulhat több- bel hozzá azon reformok keresztülvételéhez, mint a jóakaratu támogatással és ha ezen támogatással hozzájárul, a jelen viszonyok között már kötelességét teljesítette.

Ezen rövid megjegyzé után attérek fel- szólalásom valódi tárgyára. (Halljuk! Hall- juk!)

A mélyen tisztelt miniszter ur tegnapi nagyszabású beszédeben van egy vezérhely, általa úgynevezett vezércsillag, mely itt a t. házban jelen volt képviselőtársainak elismeré- sével és helyesléssel találkozott. Azon vezé- részeme az egész be-zéden keresztül vonul, uralni igéri egyházi és iskolai életünk terén létesítendő összes alkotásainkat, törekvéseinket. Hogy hiven idezzem azon eszmet, felolvasom azon postot, a melyben ez, a beszéd kezdetén már jelezve, mintegy összefoglalva van

(Olvassa): »Nem lesz azonban felesleges bizonyos dolgokat mégis, ha netalán esetleg ismétlés lesz is, itt e házban hangsúlyozni. Sarkcsillagom t. képviselőhöz, a mely felé a magyar kulturpolitikának akár szélesebb ter- rületéről, akár legkisebb zugáról tekintek, mindig az a lélekemelő gondolat, hogy álalmi es nemzeti egységünk előfeltételeit a kul- tur intézményekben a hazafias érzésekben, a közös törekvésekben es eszményekben ösz- szeforrított magyar nemzeti kultúra képezi. A gyorsirói feljegyzés sz rint: Élnék tetszés és eljenzés.

T. ház! Ezen kijelentés engem is lelke- sített. (Halljuk! Halljuk!) de egyszersmind bennem bizonyos aggodalmakat keltett, és mikor a közelebbi mult eseményekre gondolok midőn azon jelenségeket tekintem a melyek- kei egy egyházi mint iskolai téren szokatlan- sűrű mértékben találkoztunk, azon meggyő- ződésben vagyok, hogy kötelességmutalasztást, zödsében vagyok, hogy követnénk el, ha én vagy talán politikai hibát követnénk el, ha én mint az ellenzéknek egyik igénytelen tagja, itt a ház színe előtt azon jelenségekre reá nem mutatnék, azokra a figyelmet e helyen fel nem hívnám. (Halljuk! Halljuk!)

Köztudomasu dolog, hogy a mult év őszén igen negyszámu röpirat hozta ott be és osztatott szét hazánk területén a különböző nemzetiségek között. Hogy azon röpiratok vol- nemzetiiségek között. Hogy azon röpiratok vol- tak-e és mily mértékben voltak befolyással azon jelenségekre, amelyekre rá akarok mu- tatni, azt megbírálni nem tudhatom, mert nincsenek hatalmamban oly eszközök, a melylyekkel az adatokat beszerezni képes lennék. A hazai sajtó — és ezt elismeréssel nyilvánítom — e téren pártkülönbség nélkül, hiven teljesítette nemes hivatását és feladatát és ez feljogosít azon hitre és reményre is, hogy a sajtó jövőben is szintugy fogja kötelességét teljesíteni.

A 'ere'ső ily jelenség a legkönyebben lelkesülő ifjuság körében, a n.-váradai jog- akadémián merült fel. Elismerem, hogy a t. miniszter ur kellő erélyvel és óvatossággal járt el, hogy az ott kezdődő mozgalmat a kellő időben, még a kezdet kezdetén meg- gátolta. De azt csakhamar követte a román kulturligának egy tiltakozása, a melyben a liga tagjai még ez ellen is óvást emeltek, hogy a Kárpát egyesület Kolozsvárt felállítandó muzeumába még csak neprajzi adatokat is beszoigáltassanak.

Ezután új jelenség merült fel a szarvasi nagy egyházban, amelynek tótajku tagjai a- lóságos küzdelmet indítottak a magyar nyelvű istentiszteletek tartása ellen. A küzdelem már akkor gondolkodóba ejtett sokakat és tudomásom szerint még most sincs bevé- gezve.

A szarvasi jelenség után ugyancsak egyházi téren következett a sajtó által is kiemelt megdöbbenő szántovai eset, ahol a sokácoknak és bunyóknak apák politikai hagyományával ellentétes ténye minden ma- gyar ember szívében csak fájdalmat okozha- tott. Igen nagy számmal léptek ki egyházuk, a r. kath. egyház kötelekéből. E tényre azért mutatok rá, mert azok a sokácok mikor egy- házat cseréltek, egyszersmind szakítottak apák azon ősi hagyományával is, amely szerint ők mindig magyarbarátok voltak és még 1849-ben is ott küzdöttek fiaik a magyar táborban. Ez elszomorító jelenséget tehát lehetetlen elhallgatni. (Ugy van a szélső- balon.)

Ezt követte az országnak ugyancsak déli vidékén Tolnában felmerült jelenség, ahol né- met és magyar egyháztagok együtt alkotják az egyházat és pedig a magyarok és néme- tek csaknem egyenlő számban. És mégis a lapok közleményei szerint, de az én érte- sülésem szerint is ott a templomban az egy- ház német tagjai nyíltan tüntettek, mikor a hazafias érzésű s. lelkész kötelességét akarta teljesíteni es a canonica visitatio által már régóta megállapított eljárás szerint, magyar nyelven akart predikálni. Ez a dolog az ut- cán folytatódott és csaknem zendülésbe tört ki. Ismét egy jelenség, amely méltán kelt mind- nyajunkban aggodalmat. Egyházi téren hoz- hatnák meg fel több ilyen jelenséget, amelyről értesültem, de mivel cáfolatokat is olvastam a lapokban, és biztosan nem tudom, hogy mi módon folytak le az események, ezek fel- sorolásától tartozkodom. — Nem bocsájkozom azon kérdés taglalásába sem, a melyet pedig méltán és jogosan lehetne itt e ház színe előtt taglálni, hogy az orsz. statisztikai hi- vatal kimutatásai szerint hány egyházban van- nak magyar és idegen nemzetiségű tagok együtt, ahol a magyar nemzetiségű egyház- tagoknak saját nemzeti nyelvükön nincsen alkalmuk istent imádni. Ha itt e magyar ha- zában, egyházi téren, Isten saját nyelven imádni és tisztelni joga van minden nem- zetiség tagjainak, a legkevesebb amit meg- követelhetünk, az, hogy a magyar államot alkotó és fentartó magyarnak legalább hasonló joga legyen, hogy Istenét magyar nyelven imádhassa és tisztelhesse. (Helyesítés a szélső- balon.)

Sohasem tudtam felfogni és ma is felhá- borodom, midőn azt tapasztalom, hogy e ha- zában 100—200 ezer lelket számláló oly g- kath. egyház van, amely évtizedek óta foly- tonosan kitartó szivóssággal küzd azon nagyon

jogos kívánalomnak megvalósításáért, hogy részére magyar nyelven tartassanak istentiszteletek és prédikációk. Érttem azon g. katolikuskokat, akik ott a nagy magyar Alföldön magyaroknak vallják magukat, csak magyarul tudnak beszélni és akik ott H.-Doroghoz csatlakozva évtizedek óta küldözik az egyik küldöttséget a másik után, de mindaddig kellő eredményt elérni nem tudtak.

Már most az egyházi terről átmegegyek az iskolázási tere, a hol adataimat magából a miniszteri jelentésből merítem és a mely statisztikai adatok nem kisebb mértékben megdöbentők, mint azok a jelentések, melyekre rámutattam és a melyek engem felszólalásra készítettek és köteleztek. (Halljuk! Halljuk!)

A legutolsó miniszteri jelentésnek 255. lapján következő statisztikai kimutatás van: (Olvassa.) A magyar nyelv nem oktatott sikerrel 78 községi, 322 r. kath., 676 g. kath. 910 görög kel., 299 ágostai evangélikus és 1 evangélium szerint reformált egyházi iskolában, összesen 2215 iskolában. Mar ez a statisztikai adat is megdöbentő, de mennyivel komolyabba válik ez az adat, ha az ugyanazon jelentés következő lapján ennek indokolására elmondottakat figyelemre méltatjuk. Az áll ugyanis ott. (Olvassa.): «A római katolikus iskoláknál 12 olyan tanítót találunk, a kik tökéletesen tudott magyarul és nem akart, vagy nem tudott törvényes köteletségének eleget tenni; 203 pedig olyan volt, a ki keveset tudott magyarul és nem tett eleget törvényes köteletségének. A görög katolikus iskolák közt 676-an nem tanítottak a magyar nyelvet sikerrel, holott a magyarul keveset és semmit nem tudó tanítók száma együttvéve csak 374 volt. Ezt a fenti számból levonva kitűnik, hogy 302 tanító volt a róm. és gör. kath. tanítók közt olyan, a kik tökéletesen tudtak magyarul, de a magyar nyelvet törvényes köteleységük nyílt megszegésével sikerrel nem tanították.

Thaly Kálmán: Nem érdemes a fizetésüket emelni!

Kiss Albert: A g. keleti iskolák közt 901-ben nem tanítottak sikerrel a magyar nyelvet. A magyarul keveset vagy semmit sem tudó g. keleti tanítók száma pedig 704 volt. Ekkép 206 volt azon görögkeleti felekezeti tanítók száma, a kik magyarul tökéletesen tudtak és az 1879. évi XVIII. törvény-cikkben kimondott köteleységüket nyíltan megszegtek.

Thaly Kálmán: Lazadók!

Kiss Albert: Az ag. evang. iskolában a magyar nyelvet oktató iskolák száma kevesebb, mint a magyarul keveset vagy semmit sem

tanító tanítók száma. Itt tehát nyílt törvény-sértésről szó nem lehet. Ugyanez áll a községi iskolákra nézve is.

Ebből az tűnik ki, t. ház, hogy 620 olyan tanító volt részint római, részint görög katolikus, részint görögkeleti iskolában, a ki hivatalos köteletségét nem teljesítette, daczára annak, hogy magyarul tanítani képes volt. Az evangélium szerint reformált egyházi iskolái közül egyetlenegy van ilyenül jelezve. És en nekem, bár ezen iskola megnevezve nem volt, az az egyetlenegy iskola békés nyugtot nem engedett. Debreczen tövében van azon német egyház s ez a balmaz-újvárosi német egyház, a hol 8000 lelket számláló magyar egyház mellett 2000 lélekből alakult német egyház van. Utána kérdezősködtem ott személyesen, hogy mi annak az oka, hogy azon egyetlenegy iskolában a magyar nyelv kellő eredménnyel nem tanítatik, pedig ők e magyar állam polgárai, tehát első sorban köteleységük teljesíteni azt, a mivel tartoznak, ha velünk együtt akarnak tartani.

Rakovszky István: Hat a pesti német egyház!

Kiss Albert: Rajjövök, ha tetszik. Előbb evvel végezzünk.

T. ház! Azért hoztam ezt fel, mert megdöbentő feleletet nyertem. — Azt mondták ugyanis nekem: hiszen mi tanultuk a magyar nyelvet, a középkoruk alig tudunk valamit nemetül, de gyermekeinket nemetül tanítatjuk, mert mi azt tapasztaltuk, hogy mi itt kézzrezen vagyunk németek, mellettünk 8000 magyar lakik, s a fiaink közül mindazokat, a kik arra képesek és védkötelezettek, besorozzák, katonának viszik és még a mi fiaink káplárok és strazsamesterek lesznek, mert nemetül tudnak, addig a magyar ifjak közlegények maradnak, mivel nem tudnak nemetül és a mi fiaink rendelkeznek felettük.

Thaly Kálmán: Igy germanisáinak még itt is, a prot-stánsok között is! Szégyen, Gyalázat! (Ugy van! Ugy van! Gyalázat! a szélsőbaloldalon.)

Kiss Albert: Azt t. ház, a mit elmondtam, talán nem hoztam volna elő itt e házban, ha egyetlenegy jelenség volna csak, melyre azt mondhatom, hogy ezek az emberek jó-akarattal bár, de tévednek. De nekem tudomásom van róla, hogy mikor itt Budapesthez nem messze, Heves megyében Kompolton zavargás volt és ott hiva alos vizsgálat tartott, az alispáni vizsgálat alkalmával azok a kompoltoi: éppen ezzel indokoltak zavargásukat. Ha tehát már két különböző vidéken egy és ugyanazzal a felfogással találkozunk, megis oly jelenség az, melyet a magyar kép-

viselőházban elhallgatni nekünk nem szabad; mert ha elhallgatjuk, akkor kötelelséget mulasztunk. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

En t. ház, ezen jelenségeket szárazon terjesztettem ele, kiszínezni nem akartam, nem is akarom. Nagyobb horderőt tulajdonítani ennek, mint a miyennel bír, nem feladatomban; de kicsinyíteni, elhallgatni sem tudom. Ugy tekintem ezen jelenségeket, mint a szerető szülő, a mily figyelemmel vizsgálja: a kórnak minden egyes tüneteit, mikor szeretett gyermeke beteg és a kór tüneteiből ítéli meg, hogy vajjon a kór enyhült-e vagy növekedében van. Ilyen kóros állapot tüneteinek tekintem én azokat a jelenségeket és adatokat a melyeket elsoroltam.

Igen sajnálom, hogy közbeszóltott Rakovszky István t. képviselőtársam, mert különben elhallgattam volna azt, a mit felemlített, de most már nyíltan válaszolok. En azon jelenségeknél, melyeket felsoroltam, ott találok felemlítve a politikai pártküzdelem beavatkozását is, és állítólag nem kis befolyással vannak azon politikai mozgalmak, a helyzetnek ilyen alakulására. En megvagyok győződve arról, hogy azon pártnak tagjai, a mely pARTHoz én tartozom, ilyen téren a politikai bajokat növelni soha meg nem kísérelték. Mert ha tudomásom volna róla, hogy ezen pártnak tagjai között csak egy is van, a ki politikai céljainak elérésére ilyen eszközhöz is hozzá nyulni képes, én ennek a pártnak tovább egy perczig is tagja nem maradnék. (Helyeslés Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Lehet köztünk különbség arra nézve, hogy ezredeves magyar államunkat e második zredévben miképen tarasuk fenn és fejleszszük tovább; lehet különbség köztünk közjogi tekintetben, a mint van is; de egyben nem szabad köztünk különbségnek lenni, egyben a politikai párttalásra való tekintet nélkül e ház minden tagjának együtt kell érezni és cselekedni és ha most már, csakugyan új korszakba lépünk, ezen egyes, magyar nemzeti nyelvünk törvényes jogát egyházi és iskolai téren, a társadalmi, községi és politikai életben szóval minden téren meg kell valósítanunk. (Élénk helyeslés, Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Szeretem hinni, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur beszédeben ezen indokból hangoztatta, hogy a nemzetiségi iskolákkal szemben szigorubb felügyeletre van szükség.

Ha szigorubb felügyeletre van szükség és ha azon szigorú felügyeletet a népoktatási törvény bármely tekintetben gátolja, nemzeti nyelvünk, nemzeti kulturánk érdekében azon

Az utolsó Frontin.

— A Debreczeni tárczája. —

Francziából:

Serly Lajos.

I.

A Rivoli mellett vívott csata után 1777 január 17-en Massena tabornagy hadtestének egyik ezrede elfoglalta Mantua várát.

Néhány katonatisztnek sikerült megnyernie ama kedvezményt, hogy a városba szállásoltattak. Ezek között volt Baptist százados és tiszti szolgája du Loup.

A város békés polgárai és szatócsai kíváncsian siettek házaik kapujá oz, bámulni a két francia katonát, kik közzül a százados cipelé a közkatona fegyverét és tarisznyáját.

Ebből az ó logikai felfogásuk szerint azt következtették, hogy »közvitéz bizonyára meg van sebesülve és jószívű kapitánya könyörületből cipelte alárendeltje holmiját.

Vegre egy csinos külsejű ház előtt megállott a két francia.

«Ez az!» szólt a kapitány, szállásoló jegyére tekintve.

Még a kaput ekesítő rezkalapácsot sem kellett flemelni s már is mintegy magától felnyílt az é» egy igen csinos komorna kőcataljes mosolylyal fogadá az érkező két katonát, miközben örömetlen felkiáltott:

»Asszonyom! asszonyom! A francziák! az én földieim! Mily szerencse! Uraim legyennek szívesek beljebb kerülni!»

Tíz perczcel később egy kellemes lakoszályban találjuk Baptist századosot és du Loup közvitézt.

»Ugy látszik, itt nagyon szívesen fogadnak bennünket» — mondá kis szünet után a kapitány. Mit gondol Marquis ur?...

»Az igaz» — felelé zépiesen az egyszerű közvitéz.

Tán fáradt Marquis ur?...

«Ez bizony kemény egy nap volt.»

»Igen, ezek az osztrákok ugyancsak tartották magukat!»

«Annál dicsőbb a győzelem. De a Marquis ur is ugyancsak vitézül harczolt s jelentésemben — — —»

»Jelentésedben, kedves Baptist, ha nekem szíveséget akarsz tenni — ugy rólam említést sem teszesz. Ez alkalommal kénytelen vagyok téged ismét arra figyelmeztetni, hogy daczára intésemnek és tiltamannak, nem szünel meg engem „Marquis“-nak cizimezni, pedig jól tudod, hogy ez ép ugy szabaly, mint törvényellenes.»

»Igaza van Marquis ur, de tisztelet, becsület a törvénynek és a Marquis urnak, még sem fogok megfélekedni a tiszteleiről, mellyel az én öreg földesuram és parancsolóm

fiának tartozom. A Marquis ur nekem mindig csak a »Marquis« ur marad.»

»De hiszen vincenek már többé Marquis-k, mióta a Convent eltörölte a nemesi czimeket.

Most már csak »polgáraink vannak, kik a törvény előtt egyenlők, s még hozzá, a mi minket illet: katonák, kik a katonai hatalom alatt allanak». Nos tehát e szerint te kapitány vagy, én közkatona. Következésképpen neked tisztelegnem kell, neked jogodban áll parancsokat osztogató, nekem pedig köteletségem engedelmeskedni.

»Már pedig ezt Marquis ur soha meg nem engedem. Mit tőrödöm én Conventtel, mit a katonai hatalommal és a többi mostan divatozó hóbortokkal.

Képes-e az, az ereimben folyó vért megváltoztatni? Ön oly sok diós ösöknék unokája, ön ötven falunak ura és tulajdonosa, ön, a művelt lélek, a tökéletes gentleman, ön lenne az ilyen maram formának, az ön férőljének, Jean Claude fiának alatt valója!

Hogy is ne! A csatater véletlenei folytán kapitánynya lettem, vigyen el az ördög, ha tudom hogyan, de ez legkevésbbé sem gátol abban, hogy szolgája maradjak, sőt büszkének érzem magamat, ha az maradhatok. És ha generális lennék, — most ma napság minden lehetséges — akkor is szerencsésnek

népiskolai törvény revidiójától sem tartózkodom. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Én a ki az önkormányzatnak mindenkor híve voltam és maradok, nemzeti nyelvünk törvényes jogainak érvényesítéséért egyházi tere is kész vagyok elmenni odaig, hogy annak a magyar államnak, a mely egyes egyházak irányában a maga valóban bő partfogását egy ezredéven át tanusította, egyházzal szemben épügy, mint a többi autonóm egyházzal szemben is, megadassék a jog, hogy nemzeti nyelvünk fentartása és fejlesztése érdekében jogos kívánatait, követelését minden tekintetben megvalósítsa. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Ezeket tartottam szükségesnek elmondani ezek után kijelentem, hogy, pártunk határozatahoz képest, a költségvetést általánosságban el nem fogadom. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

A képviselőház ülése.

Apr. 10-ikén az elnöki széklet P e r c z e l Dezső foglalta el a az ülést megnyitása után, a mint a múlt ülés jegyzőkönyvét hitelesítette a Ház, azt indítványozta az elnök, hogy a p r i l i s t i z e n e g y e d i k é n, a melyet tavaly a törvényhozás n e r z e t i ü n n e p n e k deklarált, a Ház ne tartson ülést. Majd bemutatta egy csomó község kérvényét, a mely községek nevének pusztán felsorolása vagy tíz percig tartott. Ezek mind L e p s e n y i Miklós képviselő által nyújtattak be, az ország erkölcsi és anyagi bajainak orvoslása végett.

Ezután hozzáfogott a Ház a napirendhez, a k ö z o k t a t á s u g y i k ö l t s é g v e t é s tárgyalásához. Mindjárt elsőnek felszólt W l a s s i c s Gyula közoktatásügyi miniszter, hogy reflektáljon a vita eddigi szónokainak beszédjére. Előbb azonban nyilatkozni kíván egy újság cikkére, a mely azt veti a kormány szemére, hogy tanítóktól és tanároktól politikai reverzálist vesz. Ez nem all. Neki (a miniszternek) is az a vélemény, a mi Övárnak hogy a határon kell első sorban iskolákat államosítani, de nem szabad a magyar vidékekről sem megfélemlíteni. Arra is lesz gondja, hogy a morva határon ne tanuljanak cseh könyvekből. Az első sebészeti klinikát arra a helyre fogja építeni, a melyre tervezte: a Szentkirályi-utca sarkára, a második klinika mellé s nem teszi ki a fűvézkerbe, mint Major kívánja. Az áttérések dolgában igazat ad Mócsynak, hogy az áttérések izgatok munkája. Tiszta Kalmánnak röviden felelhet, mert hiszen már

első felszólalásában is megnyugtatta Tiszát az, a mit a tanítói korpótlékokról mondott. Most hát erre utal, Páder Rezső ne feledkezzék meg arról, hogy nálunk az állami iskolákban tanítják a vallást és nagy gondot fordítanak erre. Hock Jánosnak kijelenti, hogy a művészeti reformoknál nem az a tabula rasa csinálni. Lóczy, Benczur, Strobl sokat tettek s őket meg kell tartani, meg kell nyerni a reformnak. Az egész művészeti kérdést szaktanácskozás elé fogja vinni. Már most is jelzi, hogy a képzőművészeti tanács reformjánál azon lesz, hogy a tanácsban laikusok is, ne csak hivatásos művészek foglaljanak helyet. A mostani osztálytanácsost meg tartja s lehetőleg külföldre küldi egy időre tanulmányútra.

A Ház a tételt elfogadja. Az e g y e t e m e k s z ü k s é g l e t e n e l felszólt Dr. Papp Samu és azt kifogásolja, hogy a bonczani intézetre oly keveset költenek, a mi aztán lehetetlenné teszi az intézet fejlesztését. Az orvosi szigorlatok reformjánál helyesli, hogy egy esztendői kórházi praxist követel a miniszter, de jó volna, hogy ez alatt az orvosnövendék fizetést kapjon. Az orvosi könyvek hiányán a magyar orvosi társulat kíván segíteni s reméli, ha a társulatnak szüksége lesz arra, a miniszter segítséget is ad. Szól még a kolozsvári orvosi fakultás fejlesztéséről és a nőkeek az orvosi pályára való bocsátásáról. Valami nagyon sokat vár e téren a nőorvosok coelibatusától és az egyetemi élet mizériáit egészen jóra változtatja, ha a professzor urak 20 évi szolgálatnál méltóságos címet nyerhetnek!

Ilyen felfogás is van a közoktatásügyi fejlesztését illetőleg a mi bonatyainkban. De hát olykor olykor a kedélyes derűtség az orsz. házban is elfér, aminthogy ez a naiv honatyai is általános derűtséget kellett.

K o m j á t h y Béla az egyetem helyszükségén kívánna segíteni. Több tankönyvre is szükség van. A vizsgálati díjak intézményét nagy anomáliának tartja. Maga az a körülmény, hogy a fiatalok meg bukta t a s a s a vizsgálati díjak intézménye közt némelyek összefüggést vélnek találni, elég ok lehet a r e f o r m á l á s r a.

Mócsy Antal azt kívánja, hogy az egyetemen a vallásos nevelésre nagyobb súlyt helyezzenek.

A Ház a tételt elfogadta. Az egyetemi alapok tételénél M ó c s y A. tiltakozott az ellen, hogy a katolikus jellegű alapokat beilleszkék az állami költségvetésbe. (Hat miért is nem bocsátják már ki a kath.

alapokat teológiájukkal egyetemben az egyetemből, hogy ne hánytorgassák mindig az alapok katolikus jellegét.)

A középiskolák tételénél Komlósy F. kevesli a középisk. tanárok emelkedését rang, állás és fizetés dolgában. A tanári pálya ma nem versenyképes sem disz, sem anyagok dolgában a többi pályával, azért van tanárhány. Ezen kell segíteni. A helyettes tanári intézményt el kell törölni. A tételt elfogadja. (Helyeslés jobbról.)

(Ugy látszik, a tanárok rangjának emelése fő közoktatási lendület nagyon sok képviselő előtt.)

A Ház a tételt elfogadja. A f e l s ő l e á n y i s k o l á k tételénél K o m j á t h y B. azt mondja, hogy a felső leányiskolákat a nemzetiségi vidékeken állítsák föl, mert ahol a nő magyar, a család is magyarrá válik. Helyteleníti, hogy a kormány nem akadályozta meg azt, hogy Belényesen oláh felső leányiskolat állítsanak.

G y ó r y Elek (Komjáthy felé fordulva): Ezt mondtatok volna meg Jancsó Benedeknek, hogy sorolja föl rópiratában a Banffy érdemei közt! (Derűtség.)

M ó c s y Antal az e l e m i s k o l á k tételénél a vallás-erkölcsi nevelés erősítését óhajtja, ami ugy lehetséges, ha a tanítók képzését a felekezetekre bízzák.

J u r i s s M. a felekezeti iskolák államosítása ellen beszél, Főlemli, hogy egy állami iskola kath. tanulóit elvitték a zsinagógába.

B a r t a Ödön: Hallatlan! Z m e s k á l: Mit szólna Barta ahhoz, ha zsidó fiukat keresztýen templomba vinnének?

J u r i s s Mihály kifogásolja, hogy a kormány «Isten választott népe» iránt egyáltalán nagyon előzékeny. A katolikusok nem kérnek előjogot, csak anyai jogot, a mennyit a zsidóknak adnak: (Derűtség.) ne vegyék el a katolikusoktól iskolaikat. (Helyeslés a néppártton)

A Ház a tételt elfogadja. Az állami felsőbb kereskedelmi iskolák tételénél Pichler Győző kifogásolja, hogy bár a miniszter megszüntette a kereskedelmi akadémiákat, néhány iskola még is viseli e címet, Ez anomália

A képzőművészetek tételénél Berzeviczy Albert örömmel hallgatta Hock János szavait, de a képzőművészetek bajainak orvoslása dolgában nem ért egyet vele. Helyesli azonban azt a mozgalmat, melyet a közönség érdeklődésének főlebrlesztésére Hock János indított s különösen az iparművészet fejlesztésével véli felköltethetők a művészet iránt való érdeklődést. A művészeti képzést megváltoztatni nem kell, csak fejleszteni s különösen nem helyesli azt, a mit Hock akar, hogy egy nemzetnek, a francziának egész rendszerét vegyük át. — A tételt elfogadja. (Helyeslés.)

P i c h l e r Győző köszönetet mond Berzeviczynek szép beszédeért és a miniszternek a miért védelmébe vette a művészetet a támadások ellen. Meg van győződve, hogy Hockot a legjobb szándék vezette, de eredményében tévedt. Az ő támadásai elkedvetlenítették és elcsüggesztették a legnagyobb művészeket és ezek tanítványait.

H o c k János felel a miniszternek, Berzeviczynek és Pichlernek. Dicséri önérdemeit. A tételt a Ház elfogadja.

A n e m z e t i m u z e u m tételénél Komjáthy Béla a muzeumi tisztviselők fizetésének emelését kéri.

A z i p a r m ű v é s z e t i m u z e u m tételénél S z e m e r e Attila szeretne volna elismerését kifejezni Hock Jánosnak a művészet érdekében való buzgólkodásáért, de ezt Hock már elvégezte helyett (Derűtség. Így csak arra szorítkozik, hogy az iparművészet pártolását ajánlja különösen figyelembe s főleg azt, hogy a párisi kiállítás-muzeum számára vásárolni. Szomorú egyébként, hogy a kultuszárcazt dotálják legsoványabban s neki egy nagyobb pénzügyminiszteri tisztviselő azt mondta, — hogy azért

fogom magamat érezni, ha kegyét kiérdemelhetem.

Ezen beszélgetés alatt Baptist befejezte ura öltöztetését, kit, ellenkezni akarván, éppen ama katonai szabály értelmében, melyet az imént oly kevéssre becsült, akaratának teljesítésére rákényszerített. Alig hogy átöltöztek, az ajtón halk koczogás jelenté egy harmadik személy jelenlétét.

Florina volt, a komorna, a ki urnője részéről a kapitányt értesíteni jött, hogy szerencsésnek erzi magát, ha még ebéd előtt fogadhatja.

»Nagyon szívesen teszem tiszteletemet mondá a kapitány, »de szép angyalom, engedjen meg egy kérdést; kinél vagyunk mi itt?»

»Signora Erminia Rosettinél« felelé Florina.

»Signora Rosettinél« kiáltott fel ábrándosan a Marquis. »A híres énekesnőnél, kiért lelkesül az egész Itália — és a ki pár év előtt olyan nagy diadalokat aratott Párisban?»

»Igen ő maga; és én épen Párisban való tartózkodása alatt léptem az ő szolgálatába.«

»Par Dieu« gondola Baptist. Mily szerencsés találkozás! És neked mi a neved szép gyermekem.

»Florina, szolgálatára kapitány ur.« Csinos név, már messziről emlékeztet a

violagyökér és jaszmin illatára. És biz' Isten illik hozzád. Oh de engem nem lehet elámitani. Neked egy más nevednek is kell lenni. — Az ember éppen ugy nevezheti magát Florinának, mint Frouinnek! De mi az igazí neved, — a melyet a keresztvízben kaptál?

»Eh bien kapitány, ne mondassák, hogy honfitársaimnak nem szóltam igazat, nevem Javotte, Doublemain Javotte.«

»A la bonne heure! Javotte! s még hozzá Doublemain; Eh bien! Gyönyörű Javotteom, vagy te neked kedvesebb, csábitólag szép Florinám!«

»Oh nem, de asszonyomnak az utóbbi név jobban tetszik.«

»Mondd meg asszonyodnak, hogy nem a kapitány, de ez az ur... hm! a szolgám fogja szíves meghívása folytán tiszteletét tenni.«

De miután Florina ez ellen tiltakozott, gyöngéden átölelve derekát fülébe susogta neki: »Jól tudod, hogy én tégedet szépenk talállak és különböző czéliből a te társaságod kedvesebb én nekem, — mint az urnődé, tehát mi a konyhában együtt etkezünk, elfogadod?»

Florina kiszabadítva magát a kapitány ölelő karjaiból, kitörő nevetéssel sietett ki a szobából.

*** A V. H. O. Sz. estélye.** A V. H. O. Sz. debreczeni választmánya elhatározta, hogy a prill hó folyamán a fentnevezett szövetség javára művészestélyt rendez a színházban. — A nemes cél sikeresebb elérésére a szövetség Debreczen sz. kir. város művelt hölgyeihez fordult, jól tudva, hogy a legnemesebb szándék is csak akkor valósulhat meg, ha azok veszik kezükbe az ügyet, kik szívük nemes érzésével, a női kedvesség utólrhetetlen-ségével és a rábeszélés hatalmával virágot fakasztanak még a köveken is. — Célünk biztosítására elhatároztuk, hogy városunk hölgyeit felkérjük, méltóztatnának színházi estéken h ö l g y b i z o t t s á g o t alakítani. Ezen bizottság pártatlan lekesedés közt már megalakult. Felkérjük most már a mélyen tisztelt szülőket, különösen a mamákat, kegyeskedjenek a babakiállításra 6—14 éves gyermekeiket átengedni, végül kérjük ama hölgyeket és urakat, kik a magyar táblóban és a Piros cipő gavotteban és Palotásban közreműködni hajlandók, sziveskedjenek elhatározásukat f. hó 12-éig a bizottság elnökénél (Debreczeni Ellenőr szerkesztősége, vagy a városi levéltárban) bejelenteni. Ugyancsak ide kérjük bejelenteni a babakiállításban szereplő bébék nevét is. Debreczen, 1899. április 5. Mély tisztelettel: Kocz Akos, a bizottság elnöke Than Gyula, a bizottság alelnöke.

*** Öngyilkos cseléd.** Szabó Zsófia Wacha Robertnél lakó cseléd tegnap este szerelmi bánatában gyufaoidatot ivott. Nyolc pakli gyufát áztatott be egy pohárvízbe s azt egyszerűen itta meg. A házbeliek kinos nyögéseiről tudták meg, hogy öngyilkos akart lenni. Kiszállították a közkórházba, hol alapos gyomormosásban részesítették a kezelő orvosok s ellenmérget is kapott. A mint azonban ma délben a kórházból értesültünk állapotára zabbra fordult. A méregnek erős hatása volt, úgy, hogy valószínűleg nem marad életben. Ma este válik el, vajjon fog-e még szeretni és csalódni, vagy pedig a temetőbe kerül, hol már nem faj szemmi.

*** Lovverseny.** Lapunk mai számában egész terjedelmében közöljük az április 15-iki loverseny nevezéseit. A verseny iránt, mint már jeleztük, nagy az érdeklődés. Több oly urlovás, kik a múlt évi versenyen nem voltak Debreczenben, lovagolni fognak. A legkiválóbb versenytállók lovai futnak. Így többek közt G e i s t Gáspár, R o h o n c z y Gida lovai is. A debreczeni loversenyek egyik legismertebb alakja H o r t h y Szabócs, a kitűnő urlovás azonban nem lesz jelen a versenyen, mert egy csonttörést megmost sem hevert ki. — A verseny terezen totalizátorok is lesznek 2, 5, és 10 forintos tétellekkel.

*** A gazdaközönség figyelmébe.** A katonai gyakorlóteret a mai napon használatba vették és eses töltényekkel fognak gyakorlatozni 12, 13, 14 és 15-én. Felhívjuk erre a gazdaközönség figyelmét.

*** Gigerli tragikomoedia.** Ma a Piacutczán sétáló közönségnek érdekes látványosságban volt (helyáremelés nélkül) része. — Villámsebesen száguld a nagytemplom felől egy kétlovos fiakker... már majdnem a központi kávéház elé ér, a mint a gyalogjáróról gyorsan vág előtte keresztül egy karsu, — szalmakalapos, szőke angyalka, néhány lépéssel utána a korzó egyik ösmert alakja, magas-sarku, világos sárga cipőben elegáns öltözékével, fején czilindertel szemén az elmaradhatatlan monoklijával. Mondom, a bérkocsi villámsebesen robog, — a s z ő k e a n g y a l k a h i r t e l e n á t v á g e l ő t t e, a cilindres gigerli utána, de oh végtelen az az sebesség!... egy pillanat s a cylinder a sebesen tova vágató kocsi kerekéi alól került ki nem éppen salonképes állapotban. A fiakker tovaszáguldott, láthatatlanna téve

számját a póruljárt Don Juan előtt, ki fűrkésző szemekkel kereste elkurult monokliját. A szőke angyal pedig háborítlanul sietett tova...

*** Körözött anarchista.** A depr. rendőrséghez érdekes fénykép és köröző levél érkezett. A párisi rendőrség köröz egy R e c l u s Pál nevű mérnököt, kit anarchista üzelmei miatt keres a rendőrség. A mint Reclus fényképe mutatja — szabályos arcu magas homloku körszakállas ember. A rendőri levél szeriut nagy műveltsége van, több nyelven beszél. — Kissé valószínűtlennek tarjuk, hogy az anarchista mérnök M-gyarország, vagy pláne Debreczen felé vette volna útját. — Alighanem Schwezban tartózkodik, hol terveket szó a jobb jövőre.

*** Két öngyilkosság.** Budapesti tudósítónk mai expressében két öngyilkosságról ad hírt. Az egyik Miskolcz melletti Berzetén, a másik pedig Nagyszombaton történt, hol a város polgármestere lőtte agyon magát. A tudósítás a következőleg hangzik:

M i s k o l c z r ó l j e l e n t i k : Megdőböntő öngyilkosság történt ma Berzetén. V a r g a Márton köztisztviselőben álló 62 éves földberlő öngyilkos lett. Levelében kínzó beteg-égét mondja öngyilkossága okaul.

N a g y s z o m b a t o n a város polgármestere N a g y Endre ma öngyilkos lett.

*** Az angol nyelvet művelők köre.** S e b e s s y B. Vilmos társadalmi el-tűnk több jeles tagjával most azon fáradozik, hogy megalakítsa az angol művelők körét, hol az angol nyelv tökéletesebb elsajátítása céljából rendszeres felolvasások, társalgások lennének. A kibocsátott aláírási ívet Debreczen intelligens férfai közül már eddig is többen áírtak negyvennél. Sebessy Vilmos ezenkívül nyelv-iskolát állít fel, ahol a franczia, angol olasz és német nyelveket fogják tanítani. Ugy az angol nyelv művelők köre, mint a nyelviskola szeptemberben kezd meg működését. Dícsérettel adózunk S e b e s s y Vilmosnak e d e r é k törekvéseért aonyival inkább mert tudjuk, hogy arra a k ö r r e, — melynek létesítésén buzgón munkálkodik Debreczenben nagy szükség van. Iskolaja pedig mint kiváló nyelvtanítónak rövidesen népszerű lesz.

*** Toloncztun.** A mai napon 5 egyént indított utnak a rendőrség. Kettő közülök már régóta ki van tiltva Debreczenből s most újból erőszakkal kellett őket eltávolítani — három pedig csavargásért és koldulásért most lett kitiltva a városból.

*** Szeless Adorján.** Szeless Adorján, aki a Hentzi-szobor ellen elkövetett merénylete révén jutott nagy hírnévre, most hogy a Hentzi-szobor eltávolítása már csak az idő kérdése, haza akar jönni. Kijelentette, ugyanis hogy kész bármily büntetést elszenvedni, csakhogy megszabadul az ország az átkos emléktől. Barátai már megtették érdekében a szükséges lépéseket, hogy kegyelmet kapjon.

*** Elveszett a piacon egy Linda névre hallgató vörös pincsi kutya.** A megtaláló kérték az I. ker. kapitánysághoz felvinni.

*** Helyreigazítás.** K u t h i Zsigmond munkatársunk a vidéki hírlapírók tegnapi cikkébe sajtóba csuszott. Ugyanis: a vidéki hírlapíróban nem hiányzik a sokoldalúság helyett azt a szót szedték ki, hogy egyoldalúság. Mit ezennel helyreigazítunk.

x Orvosi körökben már ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valamennyi hasonló vizet, biztos és tartós hashajtó hatása következtében, valamint emltésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagolás mellett is tetemesen felülmulja. — Igyunk határozottan Ferencz József keserűvizet.

*** A Telegdy** sóstó fürdőbe vendéglős kerestetik. Értekezhetni a tulajdonossal (Egyházter 3.)

Képzőművészeti társulat Debreczenben.

A közoktatásügyi tárca költségvetési vitájában H o c k János lendületes beszéde az egész országban visszhangra talált.

Minden komoly gondolkodásu emberben azt az érzést keltette fel, hogy a magyar nemzet összességének egyesült erővel kell az egész országban a művészetek ez ága mellett propagandat csinálni.

E lap egyik legközelebbi száma vezércikkben mutatta ki az eszme fontosságát, s hangsúlyozta, hogy Debreczennek ennek a nagy magyar városnak kellene jó példával előljárni.

H o c k János felszólalása ismét felveti az eszmet, s mi most már még erősebben hangsúlyozzuk, hogy Debreczen város vezető hangadó férfiai alakítsanak Szeged mintájára képzőművészeti társaságot.

Rendkívüli fontosságot tulajdonítunk e dolognak társadalmi szempontból. Hatalmas lendítéssel vinné előre Debreczen kulturáját, s rövid idő alatt érezne áldásos hatását a város minden egyes lakója.

A szegedi képzőművészeti társulat rövid fennállása óta is igazat ad e feltevésnek. Az a tárlat, melyet az új társulat rendezett, fényes sikerrel jart. s Szegedet még egy lépéssel vitte előre a haladásban. Az az értelmes magyar nép, mely az alföldet lakja, hamarosan megértette, hogy mi hat annak a szobor-és kepkiállításnak célja, s ma már százával keresik fel a kiállítást, s igazi élvezettel nézik, szemlélik a kiállított munkákat. Hogy a magyar ember lelkére az ilyen dolog nincs hatással azt ne mondja senki, — mert hisz Szeged példája mutatja, hogy a tehetősebbek képeket is vásárolnak, a mire eddig példa nem volt, mert festőnek, szobrásznak alkotásait csak néha-néha láthattak.

Összefüggésbe hozták a szociális bajok orvoslását a képzőművészet fellendülésével. Ezt nem bolygatom, mert hisz az a másik eredmény, mely az esztetikai izlés, ez iránt való fogékonyság és szeretet felkeltése, nagyon elegendő, hogy művelt embereket lelkesítsen az eszme megvalósítására.

A képzőművészeti társulat megalkotása azonkívül jelentékenyen előmozdítja a magyar művészek boldogulását.

Maga Debreczen város közönsége is érezhető módon segítené a művészeket, s nagyobb alkalmat adna, hogy városunk művészei is megmutathassák, hogy mit tudnak.

Ne legyen e felszólalás kiáltó szó a pusztában. Szegeden három hét alatt 800 tagja lett a társulatnak. Debreczenben lehetne legalább is 400. Négy-száz ember pedig fejthet ki olyan akciót, mely megszilárdítaná a társaságot, s biztosítaná számára a jövőt.

Nemzeti ünnep lenne a Debreczeni Képzőművészeti Társulat első tárlatának megnyitása, igaz örömmel üdvözlőné azt minden magyar ember, megalkotói iránt

pedig örök halat érezne e nagy magyar város minden polgára.

Fontoljak meg a kérdést Debreczen társadalmi életének szereplő férfiai, és e szerint cselekedjenek.

(S.)

Színház.

A Sárdy-ház, Géczy István nagyhatású szenzációban egy francia drámával vetekedő darabja majdnem teljesen üres ház előtt került színre.

Sajnáljuk ezt az estét, mert egy nem mindennapi tragikai erővel megírt darabot ejtett el közönségünk, melyet bizonyára egész más szemmel néznénk, ha francia import lenne. Sajnáljuk azért is, mert a régi szereplők és az újak egy része igazán nemes, a tártongó üresség által nem befolyásolt odaadással oldotta meg feladatát.

A régiek közül kitűnők voltak Szász és a Csáry, kinek játéka minden ízében művészi magaslaton állott, különösen remek volt a második felvonás nagy jelenetében, ahol neje hűtlenségét megtudja a harmadik felvonásban. Az új játéka egymagában is érdemessé tenné a darabot a megnézésre. Utána Fátyol, Flóra, Szász Irma, T. Halmy Margit, Kiss Irén, Rubos, Karacs, Bartha, Csigaházy mind elismerést érdemelnek.

Komjáthy a beteg Tanay helyett ugrott be a szerepéigéhez nem mért szerepet szép sikerrel játszotta meg. Ifj. Szász Tamás a magából nem sokat tett hozzá a postamester kedélyes alakjához. Tóth Elek sok igyekezettel, de túlzott páthosszal játszott.

Makrai sikerült karikatúrát mutatta be a ripacs igazgatóknak, társai a lehető legtoprongyosabb színész-gárdát képviselék. Szász Ilona egy kissé vasárnapias hangulatban volt, mi azt jelenti, hogy túlzott.

—a—a.

Száz év múlva.

— Kép a jövőből. —

A haagai békekonzferenciára Bulgária, Monacó és a Vatikán nem kaptak meghívót.

IV. Miklós császár: Milyen unalmas ez az élet! — Se háboru, se nihilista, se bomba az egész láthataron. Adjatok elő a dominó skatulyát. Apropos! Holnap vendégül jön a török szultán, vonuljon ki a tüzoltóság a pályaudvarra dízsen. — Az állami keményseprők majd a téli palota előtt álljanak sorfalat.

Gorcsakoff hadi, illetőleg dominó segéd: Igenis Felső. Hány diszlóvést adjon a veterán banda dobosa?

V. Vilmos német császár: Régi dal, régi dicsőségről... Hova lettetek ti büszke, páncélos hajók? Hova te dőlczeg vértés had? Hát számomra nem maradt egyéb, csak egy elavult kóta, rajt' e cím: »Dal Aegirhez! Hívjátok be legalább az udvari szobrászt, — hadd csináljon vázlatot felállítandó emléksobromhoz, éppen rajtam van a hálóköntös.

Szobrász: (bejön) Felső uram, ez a szivar nem lesz elég méltóságtejes önöz, vegyen kezébe egy csibukót. Így ni. Nem volna kéznél valami daliásabb bálósipka? (A szobrász mintázni kezd.)

II. Boris bolgár fejedelem: Tizennegyedik hadtestparancsnokom jöjjön be!

Hadtestparancsnok: Mit parancsol Felső?

II. Boris: A vezetése alatt álló hadtest még ma elindul Poroszország elfoglalására. Utközben csatlakozik önöz Monakóból néhány fegyveres krupir, míg a tábori lelkeseket a Vatikán szolgáltatja. Értette?

Hadtestparancsnok: Értettem Felső. Nyolcz nap múlva lábát előtt fekszik Oroszország (El.)

A keserves áldóját, mégis csak nagy kár volt Bulgariát meg nem invitálni Hagabába!

IRODALOM.

A Vasárnapi Ujság április 9-iki száma 24 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »A miniszterelnöki palota« (képekkel, Klósz fényképei után). »A Széll-család« (Széll Kálmán szülőinek arcképeivel). »A Nagyváros utcáján: I. Tavasz eső. II. Vadludak a város felett.« Költemények Lampert Gézáól. — Regényár: »Csáth vitéz« Elbeszélés. Irta Rakosi Viktor (Linek Lajos rajzával). — »A vadludom.« Regény. Irta Theuriat Andrée. Francziából fordította G. Cserhalmi Irén (a parisi kiadás eredeti illusztrációival). — »Isaszeg.« Emlékezés az 1849. ápril 6-iki isaszegi csatára. Régi honvédtől. — »Az első magyar komédiás.« Életkép. Irta Szívós B. la. — »Ernő főherceg« (arcképpel). — »Bűnös szerelem.« Császár Imre új színműve a Nemzeti színházban. Szüry Dénes-től. — »Sposz Dénes-től. — »Sipos Antal« (arcképpel és képekkel a Sipos 25 éves jubileuma alkalmából neki atadott albumból.) Szalay Károlytól. — Költemények a Sipos-albumból: »Sipos Antalnak« Endrődy Sándortól. »Emléksorok.« Szalay Károlytól. — »Kossuth tőszegi szobra« (képpel). — A miniszterelnöki palota termei (képek). — Irodalom es művészet, Közintézetek és Egyletek, Sakkjáték, Képtáray, Egyelegg stb. rendes heti rovatok. A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre 2 frt, a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanítt megrendelhető a »Képes Néplap« legolcsóbb újság a magyar nép számára, egész évre csak 2 frt 40 kr., félévre 1 frt 20 kr.

Egy történelmi nevezetességű csengettyű.

— A francia kamara csengettyűje. —

Debreczen, ápril 11.

Manapság minden olyan dolog el vagy letűnesenek, melynek némi nevezetessége volt, birta meg a távrok útján, az egész világra.

Igy tudtuk meg közelebbről azt, hogy a francia kamara elnöki csengettyűje, mely 1850 óta szerepel aonyi nevezetes parlamenti ülésen, már nem ad jelt többé, tönkrement. Érdekesnek tartjuk a híres cseggő históriáját olvasóinknak a következőkben mondani el:

Egy históriai nevezetességű csengettyű nemult el örökre Párisban: a francia kamara elnökének a csengettyűje. Természetes halállal mult ki. Nem törte össze vad erőszak; mivel azonban Párisban most nem történhetik semmi, a mit ne vonatkoztatnának rögtön pró és kontra a Dreyfus-ügyre, az antirevizionisták azt beszélik, hogy a cseggő is a Dreyfus-ügynek esett áldozatul.

A legutóbbi interpellációk alkalmával ugyanis Deschanel, a kamara fiatal elnöke érthető idegességgel, a szokottnál hevesebben rántotta meg a cseggőt, mely ekkor — így mondják — egy kissé megrepedt. Való, hogy tisztán cseggő hangját elvesztette, reked en, tompán szólalt meg, ha az elnök megráta.

Ez pedig nagy baj volt, mert ilyen hanggal nem tudta teljesíteni hivatalát, nem bírta a nagy zajban az igazgottan kiabáló képviselőket tulkiáltani és csöndre intené. A cseggő

gettyű elnémulása mindenkit fájalmasan érintett, hiszen a csilingelő jószág már negyvenkilenc esztendeje szolgálja hűségesen Franciaországot s a hangját már nagyon megszokták.

Három kormányformát élt meg ez a cseggő: a második köztársaságot, a császárságot és a harmadik köztársaságot. És most, hogy berekedt, épp úgy el kell tűnnie, akár csak egy hangvesztett tenoristának. Tegnap reggel vitték le illő kegyelettel. Elvitték egy harangöntőhöz, a kit — mint egy parisi telegram jelenti — megbíztak, hogy egy ilyen cseggőt készítsen a kamara számára.

A régi cseggőt azután a parlamenti muzeumban helyezik el s mint relikviát kegyeletesen megőrzik. Megérdemli már csak azért is, mert nem vásárlás útján, hanem ajándékképen jutott a francia kamara birtokába. Fichet mérnök ajándékozta 1850-ben Dupin-nek, ki akkoriban a kamara elnöke volt.

Nevezések

a debreczeni lóversenyekre 1899.

Első nap, szombat április 15-én.

I. Nyeretlenek eladóversenye. 1200 korona. Egyleti díj. Távolság 1600 méter.

1. Gr. Dégenfeld Imre 3. sg. Alfio 2000 Kr. 2. Kállay Szabolcs ur 4. p. m. Yatagan 2000 kr. 3. Br. Bánffy Albert 3. p. k. Bora 2000 Kr. 4. Br. Pletzger Rud. fhdn. 3. sg. k. Darling Grace 2000 Kr. 5. Mr. Newmarket 3. p. k. Ise 2000 Kr. 6. Geist Gáspár ur 3. p. k. Yvonne 2000. 7. Ugyanaz 3. p. m. Mátra 2000 Kr. 8. Ugyanaz 3. sg. m. Ravasz 2000 Kr. 9. Szemere Kálmán fhdn. ur 3. p. m. Honi 2000. 10. Rohonczy Gida ur 4. sg. m. Arkadia 2000 Kr. 11. Ugyanaz 4. stp. k. Dallam 2000 Kr. 12. Ugyanaz 5. p. k. Esterlány 2000 Kr. 13. Br. Szentkeresztly Pal 3. p. k. Pele 2000 Kr. (Elzárattott 13 nevezéssel.)

II. Debreczen sz. kir. város dija. 100 drb. cs. és kir. arany, melyből 90 arany a gótes és 10 arany a második lóé. Távolság 1400 méter.

1. Gr. Baworowski József 6. stp. k. Coquette. 2. Liptay Béla ur 3. sg. m. Karcsi 3. Gr. Bethlen Károly 4. p. m. Tekergő 4. Br. Szentkeresztly Pal 3. stp. k. Pendel. (Elzárattott 4 nevezéssel.)

III. Hortobágyi díj 1400 korona. Adja a földmiveleség m. kir. Minister. Távolság 1600 méter.

1. Br. Bánffy Albert 3. p. k. Bora. 2. Ugyanaz 5. p. k. Torontal. 3. Mr. Newmarket 3. p. k. Tarna. 4. Ugyanaz 3. sg. m. Diak. 5. Geist Gáspár ur 3. p. m. Abszi. 6. Ugyanaz 3. p. m. Kántor. 7. Ugyanaz 3. p. k. Bokros. 8. Rohonczy Gida ur 3. p. m. Tiszagyöngye. 9. Ugyanaz 5. p. k. Esterlány. 10. Gr. Pejacevich Albert 3. stp. k. Dolly. 11. Ugyanaz 3. p. k. Ujfalu. (Elzárattott 11 nevezéssel.)

IV. Eladóverseny. 1700 korona. Egyleti díj. Távolság 2000 méter.

1. Mr. Newmarket 5. sg. her. Mentő 600 kr. 2. Ugyanaz 3. p. k. Ise 1000 kr. 3. Geist Gáspár ur 3. sg. m. Ravasz 1500 kr. 4. Ugyanaz 3. p. m. Mátra 150 kr. 5. Ugyanaz 3. p. k. Yvonne 600 kr. 6. Liptay Béla ur id. p. hdr. Gladiátor 1000 kr. 7. Rohonczy Gida ur 4. sg. m. Arkadia 1000 kr. 8. Ugyanaz 3. p. k. Arkangyalát 1500 kr. 9. Gr. Pejacevich János 5. sg. k. Őszi rózsá 600 kr. (Elzárattott 9 nevezéssel.)

V. Nyulasi gátverseny. 1400 kor. Egyleti díj. Távolság 2400 méter.

1. Br. Bánffy Albert 5. p. k. Torontal 2. Br. Pletzger Rud fhdn. 4. sg. k. Pebble 3. Geist Gáspár ur 4. p. m. Dóme 4. Ugyanaz 4. stp. k. Pletyka II. 5. Ugyanaz 4. p. k. Douairière 7. Liptay Béla ur 4. p. m. Nyiri-Bicskás 7. Rohonczy Gida ur 4. p. m. Abgar 8. Ugyanaz 5. p. k. Esterlány 9. Gr. Pejacevich Albert 4. p. k. Sironi. 10. Merveldt

M. kap. 56. vezéssel.) VI. Szent-Grona. Adja

1. Br. Vignola 2. II. fv. 3. G. 4. stp. k. Douairière 7. Ugyanaz Pejacevich 4. p. m. Törökbecse her. Teretv M á s o d

I. Nyeretlen a földmivel

1. Gr. 2. Br. Bánffy Pletzger S. 5. Mr. New Gáspár ur s. m. Ravasz Szemere K. Rohonczy 10. Ugyanaz stp. k. Del pk. Ujfalu Pele (Elzárattott II. Totalisa

1. Br. Mr. Newmarket 3. sg. m. Abszi. 5. Ugyanaz 3. p. m. Nyiri-Bicskás 7. Tiszagyöngye lam. 10. G. falu. 11. Esterlány (Elzárattott III. Eladó

1. G. 1400 Kr. gon 800 k. Chimay ket 5. Ugyanaz 3. p. m. Kántor 2000 p. m. Honi 4. sg. m. 3. p. k. Pejacevich 13. Br. Szentkeresztly 4. p. m. 2000 IV. Eladó

1. may her. Pebble 2. her. Mer Douairière Pletyka Dóme 2. Gladiátor p. m. A Esterlány (vezéssel.) V. Eladó

1. 2000 Kr. vermind Pebble Douairière Pletyka Dóme 2. Gladiátor k. Risi II. 2000 Törökbecse 5. p. k. K. 4. 12 nev

M. kap. 5é. p. h. Teretvár (Elzárattott 10 nevezéssel.)

VI. Szent-Györgyi akadályverseny. 1500 korona. Adja a földmivelséget m. kir. Minister. Távoiság 400 méter.

1. Br. Pletzger Rud. fhdn. 6é. p. m. Vignola 2. Ugyanaz id. p. her. Nevermind II. fv. 3. Geist Gáspár ur 4é. pm. 4. Ugyanaz 4é. stp. k. Pletyka 2. 5. Ugyanaz 4é. p. k. Douairière 6. Liptai Béla ur id. p. her. Csehi 7. Ugyanaz id. sg. her. Délczeg II. 8. Gr. Pejacevich Albert 3é. pk. Sironi 9. Ugyanaz 4é. p. m. O hó 10. Balás Iván ur id. p. her. Törökbecse 11. Gr. Merveldt M. kap. 5é. p. her. Teretvár (Elzárattott 11 nevezéssel.)

Második nap, — vasárnap április 16-án.

I. Nyeretlenek versenye. 1200 korona. Adja a földmivelséget m. kir. Minister. Távoiság 1200 méter.

1. Gr. Degenfele Imre 3é. sg. m. Alfio 2. Br. Bánffy Albert 3é. p. k. Bora 3. Br. Pletzger Sád, fhdn. 3é. sg. k. Darling Grace 5. Mr. Newmarket 3é. p. k. Tarna 5. Geist Gáspár ur 3é. p. k. Yvonne 6. Ugyanaz 3é. s. m. Ravasz 7. Ugyanaz 3é. p. m. Mátra 8. Szemere Kálmán fhdn. ur 3é. p. m. Honi 9. Rohoncz Gida ur 3é. p. m. Tiszagyöngye 10. Ugyanaz 4é. stp. k. Dallam 11. Ugyanaz stp. k. Delnő 12. Gr. Pejacevich Albert 3é. pk. Ujfalu 13. Br. Szentkereszty Pál 3é. p. k. Pele (Elzárattott 13 nevezéssel.)

II. Totalisateur verseny. 1700 kor. Egyletidij. Táv. 2400 m.

1. Br. Bánffy Albert 3é. p. k. Bora. 2. Mr. Newmarket 3é. p. k. Tarna. 3. Ugyanaz 3é. sg. m. Diák. 4. Geist Gáspár ur 3é. p. m. Abszi. 5. Ugyanaz 3é. p. k. Bokros. 6. Ugyanaz 3é. p. m. Kantor. 7. Liptay Béla ur 4é. p. m. Nyiri-Bicskás. 8. Rohoncz Gida ur 3é. p. m. Tiszagyöngye. 9. Ugyanaz 4é. stp. k. Dallam. 10. Gr. Pejacevich Albert 3é. p. k. Tjfalva. 11. Br. Szentkereszty Pál 3é. p. k. Pele. (Elzárattott 11 nevezéssel.)

III. Eladóverseny. 1200 kor. Egyleti dij. Táv. 1600 m.

1. Gr. Degenfeld Imre 3é. sg. m. Alfio 1400 Kr. 2. Kállay Szabolcs ur 4é. p. m. Yatagon 800 Kr. 3. Br. Pletzger Rud. fh. 4é. p. k. Chimay hercegne 600 Kr. 4. Mr. Newmarket 5. sg. her. Mentő 600 Kr. 6. 5. Ugyanaz 3é. p. k. Ise. 600Kr. 6. Geist Gáspár ur 3é. p. m. Mátra 6000 Kr. Ugyanaz 3é. p. m. Kantor 2000 Kr. 8. Ugyanaz. 3é. p. m. Ravasz 2000 Kr. 9. Szemere Kálmán fh. ur 3é. p. m. Honi 1400 Kr. 10. Rohoncz Gida ur 4é. sg. m. Krkadia 1000 Kr. 11. Ugyanaz 3é. p. k. Arkangyalát 1600 Kr. 12. Gr. Pejacevich János 5é. sg. k. Őszi róza 600 Kr. 13. Br. Szentkereszty Pál 3é. stp. k. Pendej fv. 2000 Kr. (Elzárattott 13 nevezéssel.)

IV. Eladók gátversenye. 1200 kor. Egyletidij. Táv. 2400 m.

1. Br. Pletzger Rud. fh. 4é. p. k. Chimay hercegnő 1000 Kr. 2. Ugyanaz 4é. sg. k. Pebble 2000 Kr. 3. Mr. Newmarket 5é. sg. her. Mentő 600 Kr. 4. Geist G. ur 4é. p. k. Douairière 1000 Kr. 5. Ugyanaz. 4é. stp. k. Pletyka II. 2000 Kr. 6. Ugyanaz. 4é. p. m. Döme 2000 Kr. 7. Liptay Béla ur id. p. her. Gladiator 1000 Kr. 8. Rohoncz Gida ur 4é. p. m. Abgar 2000 Kr. 9. Ugyanaz 5é. p. k. Esterlány 1000 Kr. — (Elzárattott 9 nevezéssel.)

V. Eladók akadályversenye. 1200 kor. Egyleti dij. Táv. 3200 m.

1. Br. Bánffy Albert 5é. p. k. Torontál 2000 Kr. 2. Pletzger Rud. fh. id. p. her. Nevermind II. fv. 600 Kr. 3. Ugyanaz 4é. sg. k. Pebble 2000 Kr. 4. Geist G. ur 4é. p. k. Douairière 1000 Kr. 5. Ugyanaz 4é. stp. k. Pletyka II. 2000 Kr. 6. Ugyanaz 4é. p. m. Döme 2000 Kr. 7. Liptay B. ur id. p. her. Gladiator 1000 Kr. 8. Pejacevich A. 5é. p. k. Risico 2000 Kr. Ugyanaz 5é. sg. k. Trilby II. 2000 Kr. 10. Balás Iván ur id. p. her. Törökbecse 1000 Kr. 11. Gr. Merveldt M. kap. 5é. p. her. Teretvár 600 Kr. 12. Gr. Bethlen K. 4é. p. m. Tekergő fv. 2000 Kr. (Elzárattott 12 nevezéssel.)

VI. Nagy akadályverseny. 2000 korona. Adja a Magyar Lovaregylet. Távoiság 4800 méter.

1. Br. Harkányi János 5é. sg. m. Renegat, 2. Geist Gáspár 4é. p. m. Dome, 3. Ugyanaz 4é. stp. k. Pletyka II., 4. Liptay Béla id. p. her. Csehi, 5. Ugyanaz id. sg. her. Délczeg II., 6. Gróf Pejacevich Albert 4é. p. k. Sironi, 7. Ugyanaz 4é. p. m. O hó, 8. Gr. Merveldt M. kap. 5é. p. her. Teretvár. (Elzárattott 8 nevezéssel.)

Kiadta: Engesszer József, titkar.

KÖZGAZDASÁG.

Sertésvásár.

Kőbányai sertés piac. Április 10. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (páronkint 400 kgon felüli 47¹/₂—48 kr. Közép (páronkint 300—340 kg. súlyban) 47¹/₂—48 kr. Fiata. nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 51¹/₂—52 krig. Fiatal közép (páronként 251—320 klg.) 50—51 krig. Fiatal könnyű páronkint 250 klgig terjedő súlyba. 49—50 kr. Szerbiai: nehéz (páronként 260 klg felülisúlyában) 49¹/₂—50 krajczárig, közép páronkint 240—260 kilogramm súlyban) 49¹/₂—50 krajczárig. Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 47¹/₂—48 krajczárig.

Sertésleltetés: 1899. évi április. 8-án volt készlet 37.575 darab, 1899 április hónap 9-én felhajtott 513 drb, 1899 április hónap 9-ik napján elszállított 592 drb. 1899 április hó 10-ik napjára maradt készletben 37.496 darab. — A hizott sertés üzlet irányzata csendes.

Budapesti gabonatözsde.

április. 10.

készaruizlet hivatalos árjegyzései a következők:

Bursa	kilós	Ar 100 klg.		kilós	100 kilogramm ára	
		frttól	frtig		frttól	frtig
Bánsági	76	9.30	9.45	80	09.80	09.95
"	77	9.40	9.50	81	09.00	00.00
"	78	9.50	9.60	82	—	—
Tiszavidéki	79	9.50	9.70	—	9.95	10.10
"	76	9.40	9.5	80	—	00.00
"	77	9.65	9.65	81	00.00	00.00
Festvidéki	78	9.55	10.75	82	9.90	10. —
"	79	9.75	9.85	—	—	00.00
"	79	9.40	9.45	80	—	—
Fehérmegyeri	76	9.50	9.5	81	9.90	10. —
"	78	9.60	9.70	82	—	—
"	79	9.70	9.80	—	—	—
Bácskai	76	9.40	9.60	80	—	—
"	7	9.50	9.65	81	00	00
"	8	—	—	82	0000	00
Észak mag	7	—	—	80	—	—
"	75	—	—	81	—	—
"	79	—	—	81	—	—

Min. hekt. -ben Ar kilogramm

elsőrendű	uj	70—72	7.85	7.95
"	"	—	7.75	7.85
"	"	—	6.20	6.55
Árpa takarmánynak	"	60—62	6.60	7.40
"	"	62—64	7.60	8.40
"	"	64—66	5.80	6.15
"	"	39—41	4.65	4.70
Zab	—	—	4.60	4.65
Tengeri bánsági	uj	—	—	—
"	"	—	—	—
"	"	—	4.15	4.45

Szerkesztői üzenet.

Sz. Jankó (N.Kőrös) Hegy rendesen a meghatározott napig. Sokat emlegetünk — és érezzük ott a Kossuth utcán hiányodat. Levél pár nap múlva megy. Üdvözlök velem együtt a fiuk.

Kemény Emil. Sorsjegye 10 koronát nyert.

K. Béla, A jámbusok döcögnek. Varga S. 1, Lourdes. 2. Nem. 3. Jáfet név alatt egyik budapesti újságíró kollégánk ír.

Stella. A csillag ragyogni fog, míg a világ, világ lesz.

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész Neunkirchenben., Alsó-Ausztria, az anti-rheumatikus és antiarthritikus vértisztító-theák feltalálójának. Köszvény és rheumatismus elleni vértisztító.

Ha itt a nyilvánosság elé lépek, azért történik, mivel első sorban kötelességemnek tartom Wilhelm gyógyszerész urnak Neunkirchenben szolgálatiért, melyet vértisztító teája által kínzó rheumatismus szenvedéseimben teljesített, köszönetemet kifejezni és aztán, hogy másokat is, kik ezen irtózatos betegségbe esnek, eme kitűnő teára figyelmeztessen. A kínzó fájdalmakat, melyeket minden időváltoztatásnál az összes tagjaimban szenvedtem és amelytől semmiféle gyógyszer, sem a Badeni kénfürdők meggyógyítani nem tudott — nem vagyok képes leírni. Almatlanul hanykolódtam ágyamban, étvágyam szemlátomást elmult, kinézésem egészen elhomályosult és egész testem elfogyott. A fenti tea 4 heti használatát után fájdalmaimtól teljesen megszabadultam nemcsak és még most is, miután már 6 hét óta nem iszom teát, egészséges vagyok, testi erőm is megjavult. Erős a meggyőződésem, hogy mindenki, aki hasonló bántalmaknál ezen teánál keresi menedékét, annak feltalálóját, Wilhelm Ferencz urat, úgy mint én, áldani fogja.

Kitűnő tisztelettel Butschin-Streitfeld grófné alezredés neje.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynökök, kik törvényszerűen megengedett sorsjegyeknek, részletfizetésre való eladásával, egy nagy pénztétel (részvénytársaság) számlájára foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok „Mercator“ czimen: Eckstein Bernát hirdetési irodájába Budapest, V., Fürdő-utca 4, intézendők.

Védjegyre tessék vigyázni!

Máriacelli gyomorcsépek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtság, savanyu felbűffogés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkaki választás, sárgaság, andor és hányás, gyomorgörcs, szűkölés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorhoikáknál.

Említett bajoknál a **Máriacelli gyomorcsépek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Carl Brady, Apotheke zum „König von Ungarn“ Wien, I. Fleischmarkt 1.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerertára Budapest. Király-utca 12. sz.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihailovits István, Dr. Rótschnek V. Emil, Tamásy és Balázs gyógyszerészeknél. **Diószegen:** Vaday Ignác, **Er-Mihályfalván:** Mátray István, **Madházon:** Farkas Ödön, **Kabán:** Horváth Kálmán gyógyszerészeknél.

Divatszövetek.	! Nagyváradról ! Wallerstein Fülöp Fiai Debreczen és Nagyvárad legolcsóbb bevásárlási forrása Piacz-utca, kistemplommal szemben. Női ruha készítés mérték szerint.	Rumburgi és Creasz vászon.
Selymek.		Asztalneműek.
Női fehéreneműek.		Szőnyeg.
Francia batistok.		Függöny.
Mosó voilok.		Garniturok.
Francia delainek.		Nap és esőernyők.
Angol zephirek.		Női kabát és gallér.
Bevásárlási források : Csődtömegek és egész áruaktárak egy tömegben.		Több vállalat vászon és fehérenemű szállítói.

Lóverseny.

Belépti jegyek a folyó hó 15. (szombat) és 16. (vasárnap)

Debreczenben tartandó lóversenyekre

Szent-Királyi Tivadar ur műiparuk kereskedésében (városháza alatt) kaphatók.

Az előjegyzett páholy és egyéb belépti jegyek folyó hó 14-én (pénteken) esteli 7 óráig ugyanott kiváltandók, mert a ki nem váltott belépti jegyek azontul másoknak adhatnak el. Ugyanott a tribüne rajza tájkozással megtekinthető.

Helyárak egy napra: Páholy (4 ülés-sel) az első vagy második sorban 8 frt. Zartszék 1 frt. Üsthely 50 kr. Állóhely 20 kr. Lovas-jegy (a páholykör belsejébe) 2 frt.

Belépti jegy a tribüne előtti térre egy napra 3 frt, két napra 5 frt. Tribüne előtti térre szóló belépti jegy a **tényleges szolgálatban levő katonatisztek számára** egy-egy versenynapra 2 frt.

Versenysorozatok (program) egy példány ára 10 kr; — ezek Szent-Királyi Tivadar ur kereskedésében, valamint a m. kir. fotózsóban április 13-án már kaphatók lesznek. — **Totalisateuron való fogadások** 10, 5 és 2 frtos tetelekkel, csakis a versenynapokon a gyepen eszközölhetők.

Kellemetlenségek elkerülése végett figyelmeztetik a versenyeken résztvevő közönség, hogy belépti jegyét láthatólag viselni sziveskedjék.

Bővebben a versenyekre vonatkozó hírdetésekből értesülhetni.

339 v. k. szám.
1899.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. II. 406/4 1898 P. számú végzése folytán közhírre tetetik, miszerint Rumpier Oser et Comp. cég részére Grünbaum és Schvarcz cégtől 60 frt 12 kr tőke, ennek 1898 évi aug. hó 20-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 33 frt 56 kr. perköltség erejéig 1899 évi Január hó 9-én bíróilag lefoglalt és 626 frt 90 kr-ra becsült bolti arukból álló ingóságok **1899 évi ápril hó 14-én d. u. 3 órakor** kezdetét veendő és Piacz-utca 67 sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron afól is el fogtak adatni.

Debreczen, 1899 évi márczius hó 22-én.

Sugár Gyula
bir. kiküldött.

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy

kész férfi és gyermekruha-áruosztályát végképen feloszlattuk, a még meglevő tavaszi és nyári készletünket

igen jutányos áron

míg a készlet tart kiáruljuk.

Teljes tisztelettel

SZEDLÁK és VÁMOS.

Az üzlet helyiség kiadó.

Az általam legondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerárumban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára **DEBRECZENBEN**, (Tisza-palota.)

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben